

Grupy społecznościowe online

– siła wspólnoty
czy źródło wykluczeń?

Dlaczego warto rozmawiać z dziećmi o grupach w Internecie?

Dzieci i młodzież coraz częściej budują swoją tożsamość w oparciu o grupy online – klasowe czaty, serwisy społecznościowe, grupy fanowskie, Discorda czy gry sieciowe. Przynależność do grupy daje im poczucie akceptacji, wpływu i bezpieczeństwa. Jednak czasem te same grupy stają się źródłem napięć, wykluczeń i kłótni.

CO WARTO WIEDZIEĆ JAKO RODZIC?

GRUPY RZĄDZĄ SIĘ SWOIMI ZASADAMI

Dzieci często tworzą niepisane reguły, których złamanie może prowadzić do wykluczenia. Dotyczy to np. nieodpowiedniego komentarza, „zdrady” grupy czy przyjaźni z kimś spoza kręgu.

CO WARTO WIEDZIEĆ JAKO RODZIC?

**WYKLUCZENIE BOLI TAK SAMO WIRTUALNIE,
JAK W REALU**

Usunięcie z czatu, ignorowanie wiadomości, robienie memów z czyjegoś zdjęcia – to formy przemocy relacyjnej, które zostawiają ślad w psychice dziecka.

CO WARTO WIEDZIEĆ JAKO RODZIC?

GRUPY BYWAJĄ NARZĘDZIEM KONTROLI

Często dzieci boją się odejść z toksycznej grupy, by nie „wypaść z obiegu”. Mogą znosić presję, cyberprzemoc, a nawet szantaż emocjonalny.

JAK MOŻESZ WSPIERAĆ SWOJE DZIECKO?

ROZMAWIAJ

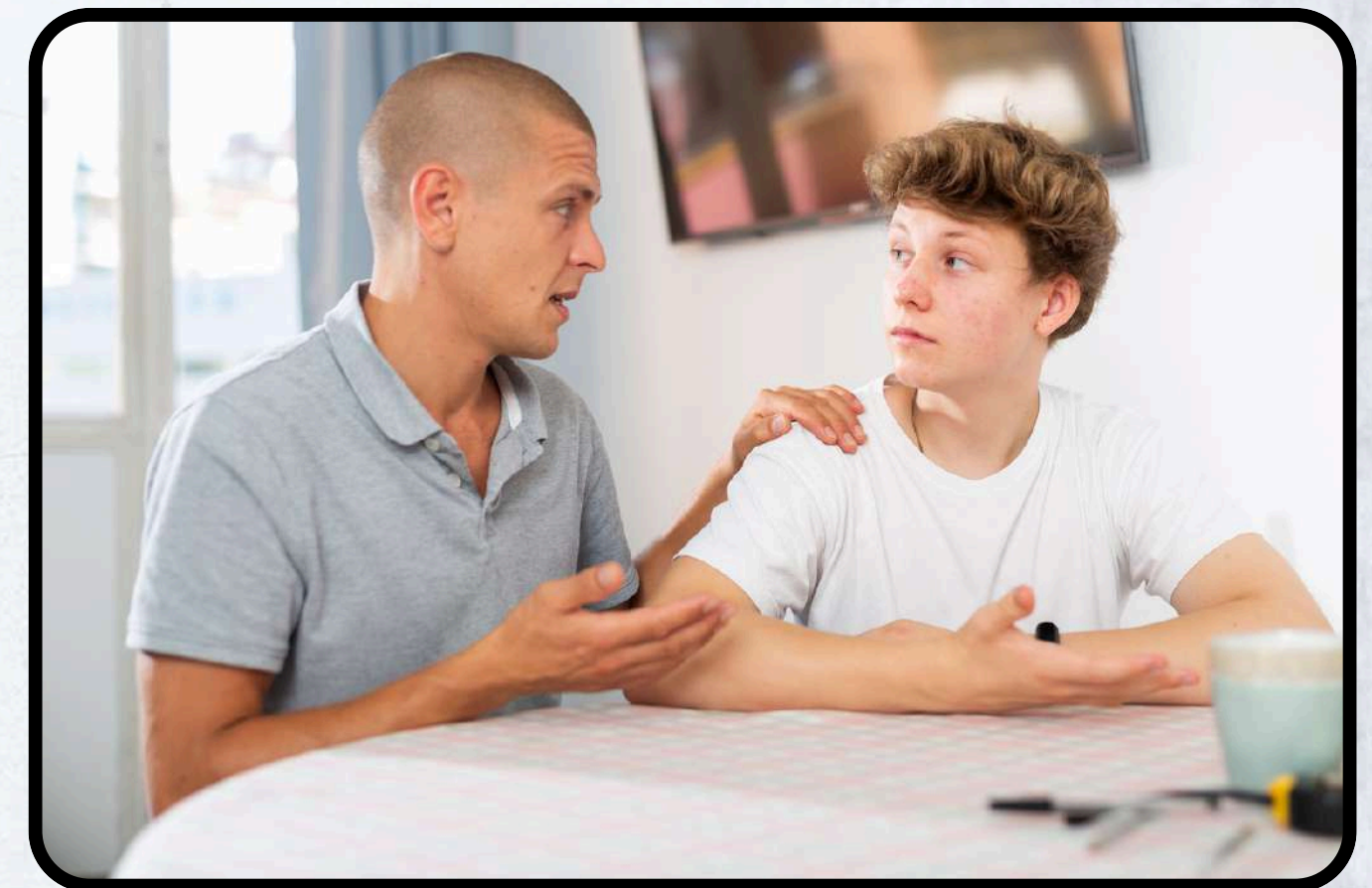
**Nie tylko o tym, czy ktoś
je skrzywdził, ale czy ono samo
nie uczestniczy w wykluczaniu
innych.**

JAK MOŻESZ WSPIERAĆ SWOJE DZIECKO?

BĄDŹ OBECNY

**Interesuj się, w jakich grupach
funkcjonuje, co się tam dzieje.**

JAK MOŻESZ WSPIERAĆ SWOJE DZIECKO?

UCZ EMPATII

**Pomagaj rozumieć, że za każdą
wiadomością stoi człowiek
z uczuciami.**

JAK MOŻESZ WSPIERAĆ SWOJE DZIECKO?

USTAL GRANICE

Wspólnie ustalcie zasady korzystania z komunikatorów, np. brak czatów po 21:00.

JAK MOŻESZ WSPIERAĆ SWOJE DZIECKO?

REAGUJ

**Jeśli dochodzi do przemocy
w grupie – zgłoś to
wychowawcy, psychologowi,
a w razie potrzeby
– do administratora platformy.**

**WIRTUALNE RELACJE SĄ REALNE.
WSPIERAJĄC DZIECKO
W BEZPIECZNYM I ŚWIADOMYM
UCZESTNICTWIE W GRUPACH
SPOŁECZNOŚCIOWYCH, UCZYMY
JE BUDOWANIA ZDROWYCH
RELACJI TAKŻE OFFLINE.**

**JAK RODZIC POWINIEN REAGOWAĆ,
GDY DZIECKO DOŚWIADCZA
KONFLIKTU LUB WYKLUCZENIA
W GRUPIE ONLINE?**

ZACHOWAJ SPOKÓJ – NIE OCENIAJ Z GÓRY

**Twoje dziecko może być ofiarą, ale także świadkiem
lub uczestnikiem konfliktu.**

Nie zakładaj niczego – zacznij od słuchania.

✓ Powiedz:

"Widzę, że coś cię martwi. Chcesz mi o tym opowiedzieć?"

✗ Unikaj:

"Na pewno zrobili coś głupiego!" albo "To przez te telefony!"

ZAINTERESUJ SIĘ, NIE PRZESŁUCHUJ

Dzieci łatwo się wycofują, gdy czują się wypytywane jak na przesłuchaniu.

Pytaj z troską, nie z niecierpliwością.

✓ Pytaj:

"Jak się czułeś, gdy to przeczytałeś?"

"Co się wydarzyło wcześniej?"

"Kto jeszcze to widział?"

UZNAJ EMOCJE DZIECKA ZA WAŻNE

Nawet jeśli sprawa wydaje się „błaha”, to dla dziecka może być bardzo bolesna i realna. Nie bagatelizuj!

✓ Powiedz:

"Rozumiem, że Ci przykro."

"Masz prawo czuć się zraniony."

WSPÓLNIE SZUKAJCIE ROZWIĄZAŃ

Nie rób nic za plecami dziecka – angażuj je w proces decyzyjny. To zwiększa jego poczucie sprawczości i bezpieczeństwa.

✔ Możecie razem:

- **Zgłosić sprawę wychowawcy.**
- **Zgłosić nadużycie administratorowi platformy.**
- **Porozmawiać z psychologiem.**
- **Przemyśleć, czy warto opuścić grupę.**

WZMACNIĄJ POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI DZIECKA

Przypominaj dziecku, że jego wartość nie zależy od akceptacji grupy. Wspieraj rozwijanie zainteresowań i zdrowych relacji offline.

UCZ ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW

I STAWIANIA GRANIC

**Pomóż dziecku zrozumieć, że można się nie zgadzać,
nie raniąc drugiego człowieka.**

Ucz asertywności, empatii i odpowiedzialności za słowa.

CO MÓWI PRAWO O PRZEMOCY, WYKLUCZENIU I KŁÓTNIACH W INTERNECIE?

Cyberprzemoc to przestępstwo

✓ Wg polskiego prawa (Kodeks karny, art. 190a i 212), do przestępstw związanych z cyberprzemocą należą m.in.:

- nękanie (stalking) – również online, np. ciągłe obrażanie, groźby, publikowanie kompromitujących treści,
- zniesławienie i znieważenie – np. wyzywanie, robienie memów z czyjegoś zdjęcia, pisanie obraźliwych komentarzy,
- podszywanie się pod kogoś – np. tworzenie fałszywych kont.

☞ Dziecko nie musi być dorosłe, aby być ofiarą lub sprawcą przemocy online. Policja i sądy rodzinne mogą interweniować także w sprawach nieletnich.

PRAWO OŚWIATOWE WSPIERA DZIECI RÓWNIEŻ W KONTEKSCIE GRUP RÓWIESNICZYCH

**Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe
(art. 4, 6 i 86):**

- szkoła ma obowiązek zapewnić bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniom,**
- nauczyciele i dyrekcja mają obowiązek reagować na przejawy przemocy, wykluczenia i agresji, także te mające miejsce w przestrzeni cyfrowej,**
- uczeń ma prawo do szacunku, prywatności i ochrony swojej godności.**

RODO CHRONI DANE DZIECKA W INTERNECIE

Dane osobowe dziecka – także jego zdjęcie, imię i nazwisko, głos czy wizerunek w memie – są chronione. Publikacja takich danych bez zgody rodzica (lub szkoły, jeśli chodzi o zajęcia edukacyjne) może stanowić naruszenie prawa.

USTAWA O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ (2023)

Nowelizacja z 2023 roku rozszerza definicję przemocy o przemoc psychiczną i emocjonalną, w tym wirtualną przemoc rówieśniczą. To oznacza, że szkoła i rodzice mają prawny obowiązek reagować, jeśli dziecko doświadcza takiej formy krzywdzenia – również od rówieśników.

KONWENCJA O PRAWACH DZIECKA (RATYFIKOWANA PRZEZ POLSKĘ)

Dziecko ma prawo do:

- **ochrony przed przemocą, krzywdzeniem i wykluczeniem,**
- **swobodnego wyrażania opinii, ale w granicach szacunku do innych,**
- **życia bez strachu i poniżenia – także w świecie cyfrowym.**

Co to oznacza dla rodzica?

Masz prawo i obowiązek chronić swoje dziecko – również przed cyberprzemocą.

Masz prawo zgłaszać sprawy do szkoły, pedagoga, kuratorium, a w razie potrzeby – do policji lub sądu rodzinnego.

Masz prawo żądać, by szkoła podjęła działania, jeśli dochodzi do wykluczenia lub przemocy wśród uczniów, również poza lekcjami (np. na grupach online).

KOMUNIKACJA W GRACH ONLINE – NIE TYLKO ZABAWA

Dlaczego to ważne?

**Wiele dzieci komunikuje się dziś nie tylko na Messengerze
czy Discordzie,**

**ale także wewnątrz gier online: Fortnite, Roblox, Minecraft,
Among Us, Brawl Stars, Valorant, League of Legends i inne.**

**Te gry są pełne interakcji z rówieśnikami – znajomymi
i obcymi.**

JAK WYGLĄDA KOMUNIKACJA W GRACH?

Pozytywne strony:

- **współpraca w drużynie – uczą się strategii i planowania,**
- **rozwijanie języka angielskiego (np. przez wspólną grę z osobami z zagranicy),**
- **budowanie relacji rówieśniczych, również z dziećmi o podobnych zainteresowaniach.**

JAK WYGLĄDA KOMUNIKACJA W GRACH?

Zagrożenia:

- wyśmiewanie słabszych graczy, hejtowanie za błędy,
- wykluczanie („nie grasz dobrze – nie grasz z nami”),
- presja na granie cały czas, żeby „nie wypaść z grupy”,
- kontakt z obcymi i ryzyko manipulacji lub wulgaryzmów (czat głosowy i tekstowy),
- przeklinanie i agresja słowna (często na porządku dziennym w grach typu LoL, CS:GO).

JAK WSPIERAĆ DZIECKO W BEZPIECZNYM GRANIU?

✓ Rozmawiaj
o tym, co się
dzieje podczas
gry
„Z kim dziś
grałeś?”
„Kto był
w waszej
drużynie?”
„Jak się czujesz,
gdy ktoś krzyczy
lub obraża?”

✓ Zainstaluj
gry razem
z dzieckiem
Sprawdź, jak
wygląda
komunikacja,
jakie są
ustawienia
prywatności,
czy można
wyłączyć czat
lub ograniczyć
dostęp tylko
do znajomych.

JAK WSPIERAĆ DZIECKO W BEZPIECZNYM GRANIU?

✓ Ustal granice i zasady komunikacji. Gry mogą być fajne – pod warunkiem, że nie krzywdzą innych. Ustalcie, że jeśli dziecko słyszy lub widzi coś agresywnego – może to przerwać i powiedzieć Ci o tym.

✓ Reaguj, gdy dziecko kogoś wyklucza lub obraża. Dziecko może być nie tylko ofiarą, ale też sprawcą. Rozmowa i uświadomienie konsekwencji są tu kluczowe.

